CYMWYSTERAU CYMRU
QUALIFICATIONS WALES

Lefel
2

MEINI PRAWF CYMERADWYO

Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer

MAWRTH 2019

Cynnwys

	Tudalen
Cyflwyniad	1
Strwythur y cymhwyster	2
Nodau ac amcanion pwnc	3
Cynnwys y pwnc	4
Cynllun asesu	4
Deilliannau	5
Cyflwyno cymwysterau i'w cymeradwyo	5
Gofynion rhesymeg	5
Gofynion gweithredol	6
Atodiad A	8

Mae hon yn **Ddogfen Reoleiddio** o dan **Amod B7** o'r *Amodau Cydnabod Safonol (Mawrth 2017)*[1]: *Cydymffurfio â Dogfennau Rheoleiddio.*

[1] https://cymwysteraucymru.org/cymraeg/cyhoeddiadau/amodau-cydnabod-safonol/

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu'r meini prawf cymeradwyo ar gyfer Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer. Datblygwyd y rhain drwy waith ymgysylltu â rhanddeiliaid, a oedd yn cynnwys grwpiau ffocws ac arolygon ar-lein. Mae'r meini prawf cymeradwyo hyn yn cynnwys y gofynion y mae'n rhaid i gorff dyfarnu eu bodloni wrth ddatblygu manyleb a deunyddiau asesu ar gyfer cymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer.

Mae'r cymhwyster hwn yn bennaf ar gyfer y rhai sy'n gweithio, neu sy'n chwilio am waith, gyda theuluoedd a phlant dan 8 oed mewn lleoliadau gofal plant rheoleiddiedig a'r rhai sy'n gweithio gyda theuluoedd a phlant rhwng 0 a 19 oed drwy wasanaethau plant y GIG. Dylai'r cymhwyster hwn atgyfnerthu'r wybodaeth a feithriniwyd drwy gyflawni cymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd. Mae'r cymhwyster hwn wedi'i gynllunio er mwyn cefnogi dysgwyr mewn cyflogaeth a/neu astudiaethau pellach ac astudiaethau lefel uwch.

Mae'r cynnwys yn adlewyrchu amrywiaeth o rolau ac oedrannau gwahanol. Bydd angen i'r rhai sy'n gweithio gyda phlant rhwng 8 a 12 oed mewn lleoliadau gofal plant rheoleiddiedig hefyd gwblhau cymhwyster gwaith chwarae ychwanegol a nodwyd gan Skills Active.

Dylai'r cymhwyster hwn gael ei gynllunio i'w gyflwyno gan amrywiaeth o ddarparwyr dysgu, ar gyfer dysgwyr 16 oed a throsodd.

Pan fo'n briodol, dylai'r cymhwyster hwn alluogi dysgwyr i ddatblygu sgiliau trosglwyddadwy, gan gynnwys sgiliau cyfathrebu, llythrennedd, cymhwysedd digidol a rhifedd.

Daw'r meini prawf cymeradwyo yn y ddogfen hon i rym o fis Mawrth 2019 a chânt eu hadolygu yn 2022.

Ym mis Mawrth 2017, cyhoeddodd Cymwysterau Cymru benderfyniad i gyfyngu ar gyfres newydd o gymwysterau ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gofal Plant[2] i'w haddysgu ar raglenni dysgu a ariennir gan arian cyhoeddus yng Nghymru. Mae'r gyfres hon yn cynnwys y cymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer.

Cyfyngir ar yr holl gymwysterau yn y gyfres am gyfnod o bum mlynedd o 1 Medi 2019 er mwyn sicrhau mai dim ond un fersiwn ohonynt sydd ar gael. Mae hyn yn

[2] https://www.qualificationswales.org/media/2534/230517-determination-to-restrict-hsc-final-w.pdf

golygu mai dim ond un corff dyfarnu a all ddyfarnu pob cymhwyster. Yn dilyn proses gaffael deg a thryloyw a gynhaliwyd rhwng mis Ionawr 2017 a mis Awst 2017, mae Cymwysterau Cymru wedi llunio contract â chonsortiwm sy'n cynnwys City & Guilds of London Institute a CBAC i ddatblygu a chyflwyno'r holl gymwysterau yn y gyfres ar y cyd.

Dim ond cymhwyster sy'n bodloni'r holl ofynion a nodir yn y ddogfen hon, ynghyd â'r rhai a nodir yn yr *Amodau Cydnabod Safonol*[3] y bydd Cymwysterau Cymru yn ei gymeradwyo. Wrth ddatblygu'r cymwysterau i fodloni'r gofynion hyn, rhaid i gyrff dyfarnu ystyried *Fair Access by Design*[4] (cyhoeddiad Saesneg yn unig). Rhaid i'r corff dyfarnu a gomisiynwyd hefyd fodloni'r holl ofynion a nodir yn y *contract consesiwn* a ddyfarnwyd yn ystod camau datblygu, cymeradwyo, gweithredu a chyflwyno'r cymhwyster.

Rhaid i gynnwys pwnc y cymhwyster hwn ymwneud â'r Safonau Galwedigaethol Cenedlaethol priodol a'r cymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd.

Pan fo gofynion y Meini Prawf Cymeradwyo Pwnc a nodir yn y ddogfen hon yn wahanol i'r rhai a nodir yn yr *Amodau Cydnabod Safonol*, y gofynion yn y ddogfen hon fydd drechaf.

Strwythur y cymhwyster

1. Nid yw manyleb Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer gynnig tystysgrif am gymhwyster o 175 o Oriau Dysgu dan Arweiniad (GLH) i ddysgwyr a bydd angen ei diffinio o ran Cyfanswm Amser Cymhwyso (TQT) a chredydau.

2. Nid yw manyleb Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer gynnwys gorfodol a dewisol. Rhaid i'r fanyleb ddangos yn glir pa gynnwys sy'n orfodol a pha gynnwys sy'n ddewisol.

3. Rhaid i'r canlynol ymddangos ar dystysgrifau fel teitl y cymhwyster:

Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer.

[3] http://qualifications.wales/cymraeg/ein-gwaith/rheoleiddio-cyrff-dyfarnu/monitro-cyrff-dyfarnu/
[4] http://gov.wales/docs/dcells/publications/150727-fair-access-by-design-en.pdf

4. Rhaid i gynllun Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer sicrhau y caiff nodau ac amcanion y pwnc eu hadlewyrchu yn yr asesiadau i alluogi dysgwyr i ddangos eu gwybodaeth, eu sgiliau a'u dealltwriaeth.

5. Nid yw manyleb Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer ddynodi unrhyw reolau cyfuno.

6. Nid yw manyleb Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer gynnwys y datganiad canlynol:

'Mae'r wybodaeth, y ddealltwriaeth a'r sgiliau y mae'n ofynnol i ddysgwr eu cyflawni fel rhan o'r cymhwyster hwn yn adeiladu ar gynnwys y cymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd. Argymhellir yn gryf y dylai dysgwr sy'n ymgymryd â'r cymhwyster hwn fod wedi cwblhau neu fod wrthi'n cwblhau'r cymhwyster Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd. Noder ei bod yn ofynnol gan Gofal Cymdeithasol Cymru i unigolyn sy'n gweithio yn y sector Gofal, Dysgu, Datblygiad a Chwarae Plant feddu ar gymwysterau:

- *Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Craidd*

  a

- *Lefel 2 Gofal, Dysgu, Datblygiad a Chwarae Plant: Ymarfer*

er mwyn gweithio o fewn swyddi penodol. I gael rhagor o wybodaeth am y gofynion ar gyfer gweithio yn y sector gofal, chwarae, dysgu a datblygiad Plant, cyfeiriwch at wefan Gofal Cymdeithasol Cymru.'

Nodau ac amcanion pwnc

7. Bydd Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer alluogi dysgwyr i feithrin a dangos eu gwybodaeth, eu dealltwriaeth, eu hymddygiad, eu sgiliau a'u hymarfer o fewn lleoliad gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant. Yn arbennig, dylai dysgwyr allu dangos y canlynol:

   7.1. deall yr egwyddorion a'r gwerthoedd sy'n sail i ofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant, a'u rhoi ar waith;

   7.2. deall dulliau gofal, chwarae a dysgu sy'n canolbwyntio ar y plentyn a'u rhoi ar waith;

   7.3. gwneud cyfraniad cadarnhaol at y sector gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant drwy eu hymarfer eu hunain;

   7.4. myfyrio ar ymarfer er mwyn gwella'n barhaus;

7.5. deall rolau swyddi a swyddogaethau yn y sector gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant;

7.6. defnyddio sgiliau llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol fel y bo'n briodol i'w rôl.

Cynnwys y pwnc

8. Rhaid i gynnwys manyleb Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer adlewyrchu nodau ac amcanion y pwnc.

9. Rhaid i fanyleb Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer gynnwys y cynnwys a nodir yn Atodiad A.

Cynllun asesu

10. Caiff Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer ei asesu drwy asesiad mewnol 100%. Bydd yr asesiad:

10.1. yn cynnwys ystod o dasgau sy'n seiliedig ar ymarfer a bennir yn allanol ac a gaiff eu marcio'n fewnol, a phortffolio o dystiolaeth;

10.2. yr un mor heriol i bob dysgwr, beth bynnag yw'r asesiad a gymerir;

10.3. yn nodi'r math o dystiolaeth a faint o dystiolaeth i'w chasglu at ddibenion asesu.

11. Rhaid dangos tystiolaeth o bob deilliant dysgu ar gyfer y cynnwys gorfodol a'r cynnwys dewisol dan sylw fel rhan o'r asesiadau.

12. Rhaid i'r meini prawf marcio ddangos sut mae pob agwedd ar asesu yn gysylltiedig â'r deilliannau dysgu.

13. Rhaid i'r cynllun asesu sicrhau'r canlynol:

13.1. bod y meini prawf a'r gofynion ar gyfer yr ymarfer a gynhaliwyd, a'r trefniadau ar gyfer asesu'r ymarfer hwn, wedi'u nodi'n glir;

13.2. bod unrhyw amodau a ganiateir ar gyfer cynnal asesiadau drwy efelychu wedi'u nodi'n glir, gan gynnwys enghreifftiau o amgylchedd gwaith realistig.

Deilliannau

14. Caiff dysgwyr sy'n cwblhau'r holl asesiadau gofynnol yn llwyddiannus (gan fodloni unrhyw reolau cyfuno) dystysgrif.

Cyflwyno cymwysterau i'w cymeradwyo

15. Wrth gyflwyno cymhwyster i Cymwysterau Cymru i'w gymeradwyo, rhaid i'r corff dyfarnu ddarparu'r canlynol:

    15.1. dogfen fanyleb;

    15.2. dogfen esboniadol (dogfen resymeg) yn amlinellu'r rhesymeg dros nodweddion dylunio allweddol y cymhwyster arfaethedig a'u cydnawsedd â chanfyddiadau'r *Adolygiad Sector o Gymwysterau a'r System Gymwysterau ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol, gan gynnwys gofal plant a gwaith chwarae*[5].

Gofynion rhesymeg

16. Diben y ddogfen resymeg yw cynorthwyo'r broses o adolygu a chymeradwyo cymhwyster, ac ni fwriedir iddi gael ei chyhoeddi.

17. Rhaid i'r ddogfen resymeg esbonio'r canlynol:

    17.1. strwythur y cymhwyster, a'r rhesymau dros strwythuro'r cynnwys yn y ffordd honno;

    17.2. sut y caiff tasgau eu datblygu a'u mireinio dros amser;

    17.3. y strwythur asesu, gan gynnwys, lle y bo'n briodol, nifer yr asesiadau, y dyraniad marciau a hyd yr asesiadau;

    17.4. sut y caiff y deilliannau dysgu eu dehongli, a sut y pennwyd gwasgariad y deilliannau dysgu ar draws yr asesiadau ac o'u mewn;

    17.5. cynllun deunyddiau asesu enghreifftiol, gan gynnwys y math a'r amrywiaeth o dasgau asesu ym mhob rhan o'r cymhwyster a'u cydberthynas â'r deilliannau dysgu;

---

[5] https://qualifications.wales/cymraeg/cymwysterau/cymwysterau-galwedigaethol/adolygiadau-sector/iechyd-gofal-cymdeithasol-a-gofal-plant/

17.6. cynllun meini prawf marcio a sut y cânt eu defnyddio;

17.7. sut mae'r cymhwyster yn adlewyrchu cyd-destun Cymreig;

17.8. y broses ar gyfer gosod a chynnal safonau yn y cymhwyster;

17.9. y broses a ddefnyddir i ddyfarnu'r cymhwyster, gan gynnwys rhesymeg dros y ffiniau llwyddiant arfaethedig ar lefel asesiadau a'r cymhwyster.

Gofynion gweithredol

18. Rhaid i'r fanyleb a/neu'r wybodaeth ategol nodi'r gofynion gwybodaeth a chymhwysedd (pwnc ac asesu/sicrhau ansawdd) ar gyfer aseswyr, sicrhawyr ansawdd mewnol a sicrhawyr ansawdd allanol.

19. Rhaid i fanyleb y cymhwyster gynnwys gwybodaeth benodol am ofynion gweithredol, gan gynnwys:

19.1. cofrestriadau;

19.2. sicrhau ansawdd;

19.3. prosesau asesu allanol.

Rhagor o wybodaeth	Dylid cyfeirio ymholiadau ynglŷn â'r ddogfen hon at: Ymholiadau Cymwysterau Cymru Adeilad Q2 Pencarn Lane Parc Imperial Coedcernyw Casnewydd NP10 8AR ymholiadau@cymwysteraucymru.org

Atodiad A – Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer

Rhaid i fanyleb Lefel 2 Gofal, Chwarae, Dysgu a Datblygiad Plant: Ymarfer gynnwys y cynnwys canlynol gyda deilliannau dysgu. Mae hyn yn 100% o gyfanswm cynnwys y cymhwyster.

1. Cefnogi ymarfer craidd ym maes gofal, chwarae, dysgu a datblygiad plant

Maes pwnc	Maes is-bwnc
1.1 Egwyddorion a gwerthoedd	- Deddfwriaeth, polisïau, canllawiau a fframweithiau cenedlaethol - Dulliau sy'n seiliedig ar hawliau - Cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant - Dulliau plant-ganolog - Gadael i blant gymryd risgiau - Llesiant - Perthnasoedd cadarnhaol a ffiniau proffesiynol - Cyfathrebu - Y Gymraeg a diwylliant Cymru - Dulliau gweithredu cadarnhaol i gefnogi ymddygiad cadarnhaol
1.2 Iechyd, llesiant, dysgu a datblygiad	- Ffactorau sy'n effeithio ar iechyd, llesiant, dysgu a datblygiad - Amgylcheddau cadarnhaol ar gyfer iechyd, llesiant, datblygiad dysgu a chwarae plant - Lleferydd, iaith a chyfathrebu - Anghenion cymorth ychwanegol - Gofal corfforol plant - Maeth a hydradu
1.3 Ymarfer proffesiynol ym maes y blynyddoedd cynnar a gofal plant	- Rolau a chyfrifoldebau gweithiwr y blynyddoedd cynnar a gofal plant - Gweithio mewn partneriaeth - Gweithio mewn tîm - Ymdrin â gwybodaeth - Ymddygiad personol gweithwyr y blynyddoedd cynnar a gofal plant - Datblygiad proffesiynol parhaus
1.4 Diogelu plant	- Diogelu plant rhag niwed, cam-drin neu esgeulustod - Cofnodi ac adrodd yn gysylltiedig â diogelu

1.5 Iechyd a diogelwch	- Iechyd a diogelwch yn y sefydliad/lleoliad - Asesiadau risg ar gyfer iechyd a diogelwch - Diogelwch tân - Diogelwch tân - Diogelwch bwyd - Sylweddau peryglus - Diogelwch yn y sefydliad/lleoliad - Rheoli straen

2. Cefnogi chwarae, dysgu, twf a datblygiad

Deilliannau dysgu

1. Cefnogi dysgu, twf a datblygiad cyfannol
2. Rôl graidd chwarae mewn perthynas â dysgu, twf a datblygiad cyfannol plant

3. Cefnogi maeth a hydradiad y blynyddoedd cynnar

Deilliant dysgu

Cefnogi maeth a hydradiad plant

4. Ymateb i arwyddion o salwch a phla/haint posibl

Deilliant dysgu

Ymateb i arwyddion o salwch posibl ac adweithiau i imiwneiddio mewn plant

5. Cefnogi gofal plant 0-2 oed

Deilliannau dysgu

1. Rôl a buddiannau darpariaeth gofal plant a gwasanaethau cymorth i blant 0-2 oed
2. Cefnogi bondio ac ymlyniad i blant 0-2 oed
3. Darparu gofal ar gyfer arferion corfforol plant 0-2 oed

6. Cefnogi gofal plant 2-3 oed

Deilliannau dysgu

1. Rôl a buddiannau darpariaeth gofal plant a gwasanaethau cymorth i blant 2-3 oed
2. Cefnogi bondio ac ymlyniad i blant 2-3 oed
3. Darparu gofal ar gyfer arferion gofal corfforol diogel plant 2-3 oed

7. Gweithio gyda phlant 3-7 oed

Deilliannau dysgu

1. Rôl a buddiannau darpariaeth gofal plant a gwasanaethau cymorth i blant 3-7 oed
2. Cefnogi ymlyniad a gwydnwch ar gyfer plant 3-7 oed
3. Darparu gofal ar gyfer arferion corfforol plant 3-7 oed
4. Cefnogi dysgu a datblygiad cyfannol drwy feysydd Cwricwlwm y Blynyddoedd Cynnar

8. Cefnogi'r broses o gaffael iaith newydd drwy drochi

Deilliannau dysgu

1. Trochi ieithyddol mewn lleoliadau gofal plant
2. Helpu plant i gaffael yr iaith newydd drwy drochi

9. Cefnogi plant sy'n byw â diabetes mellitus

Deilliannau dysgu

1. Beth sy'n achosi diabetes a ffyrdd o'i drin
2. Pwysigrwydd dulliau plentyn ganolog wrth gefnogi plant sy'n byw â diabetes
3. Helpu plant a'u teuluoedd/gofalwyr i reoli eu diabetes
4. Pwysigrwydd maeth i blant sy'n byw â diabetes
5. Defnyddio dulliau plant ganolog i gefnogi plant a'u helpu i reoli eu diabetes yn unol â'u hoedran a'u cam datblygu

10. Ymateb i adweithiau anaffylactig

Deilliannau dysgu

Ymateb yn ddiogel i adwaith anaffylactig

11. Cyflwyniad i ddiffyg anadl ac asthma mewn plant

Deilliannau dysgu

1. Achosion ac effeithiau diffyg anadl
2. Achosion ac effeithiau asthma
3. Sut y gellir rheoli asthma
4. Y cymorth sydd ei angen ar blant i reoli pyliau acíwt o asthma
5. Helpu plant a'u teuluoedd/gofalwyr i reoli diffyg anadl ac asthma

12. Cefnogi gofal ymataliaeth mewn plant

Deilliannau dysgu

1. Helpu plant i reoli eu hymataliaeth
2. Cefnogi plant ag anymataliaeth wrinol
3. Cefnogi plant ag anymataliaeth ymgarthol

13. Cefnogi unigolion o ran symud a lleoli

Deilliannau dysgu

1. Anatomeg a ffisioleg sy'n gysylltiedig â chodi a chario a symud a lleoli
2. Paratoi i gynorthwyo unigolion o ran symud a lleoli
3. Cynorthwyo unigolion o ran symud a lleoli

14. Cyflwyniad i fesuriadau ffisiolegol mewn plant

Deilliannau dysgu

1. Ffyrdd o weithio y cytunwyd arnynt ar gyfer ymgymryd â mesuriadau ffisiolegol
2. Ymgymryd â mesuriadau ffisiolegol

15. Cynnal profion pwynt gofal

Deilliannau dysgu

1. Canllawiau, polisïau a phrotocolau sy'n gysylltiedig â phrofion pwynt gofal
2. Cynnal profion pwynt gofal

16. Casglu sbesimenau

Deilliannau dysgu

1. Canllawiau, polisïau a phrotocolau sy'n gysylltiedig â chasglu sbesimenau
2. Casglu sbesimenau

17. Dulliau cadarnhaol o gefnogi ymddygiad yn y blynyddoedd cynnar

Deilliannau dysgu

1. Egwyddorion helpu i ddatblygu ymddygiad cadarnhaol plant
2. Helpu i ddatblygu ymddygiad cadarnhaol plant mewn ffordd sy'n briodol i'w hoedran a'u cam datblygu
3. Cydweithio ag eraill i gefnogi ymddygiad

18. Cefnogi plant sy'n byw ag epilepsi

Deilliannau dysgu

1. Epilepsi a'i effeithiau
2. Triniaethau ar gyfer epilepsi
3. Deall y gofal a roddir i blant ag epilepsi yn unol â'r cynllun gofal y cytunwyd arno
4. Cymorth a gofal i blant ag epilepsi

19. Monitro glwcos yng ngwaed y capilarïau

Deilliannau dysgu

1. Deddfwriaeth a pholisïau sy'n berthnasol i helpu i fonitro glwcos yng ngwaed y capilarïau
2. Monitro glwcos yng ngwaed y capilarïau

20. Helpu plant i fonitro glwcos

Deilliannau dysgu

1. Deddfwriaeth a pholisïau sy'n berthnasol i helpu i fonitro glwcos
2. Hybu annibyniaeth a diogelwch wrth helpu plant i fonitro glwcos
3. Helpu plant i fonitro glwcos